

Zou ik mijn eigen parochie aanbevelen?

Bovenstaande vraag -en ook het antwoord- kunnen inzicht bieden in de levensvatbaarheid van een parochie in de sterke en zwakke kanten. Op basis van een analyse kunnen betrokkenen stappen zetten om de vitaliteit te bevorderen. De vraag wordt urgent, want steeds meer parochies zijn op sterven na dood.

Gezocht wordt naar manieren om de vitaliteit te meten én te bevorderen. Opvallend is dat steeds meer bisdommen, parochies en ook protestantse gemeenten met modellen en meetinstrumenten werken. Bisdom Groningen-Leeuwarden bijvoorbeeld gebruikt een 'parochiemonitor'; bisdom Haarlem-Amsterdam een 'vitaliteitscan'; de PKN Kerk gebruikt de in-Australië-ontwikkelde *Church Life Survey*.

De Canadese priester Fr. James Mallon reikt in zijn boek *Als God Renoveert* ideeën aan voor metingen en op dit moment ontwikkelt het Amerikaanse *Catholic Leadership Institute* een nieuw model en meetinstrument voor parochies. Bij dit laatste ben ik namens mijn werkgever, het Centrum voor Parochiespiritualiteit, betrokken. Maar eenvoudig is het niet. Wat werkt voor een bedrijf is nog niet per se geschikt voor een kerk of geloofsgemeenschap. Inkomen kan een teken zijn van kerkelijke vitaliteit, maar de kerk bestaat niet om aardse schatten te vergaren.

Bezoekersaantallen

Bezoekersaantallen kunnen ook misleidend zijn. Ik denk aan een vriend die altijd op zoek gaat naar de kerk met de meest charismatische voorganger, want daar vind je veel mensen en ook energie. Maar ik heb mijn vragen bij zo'n benadering. Is hier niet sprake van zoeken naar bevestiging van je eigen voorkeur? Moet kerkbezoek ook niet soms 'tegenvallen', prikkelen, om je ook te

confronteren met een onaangename (profetische) of andere boodschap? Het blijft in ieder geval nodig dat we op zoek gaan naar groei en bloei in de parochie, niet zozeer omwille van ons eigen plezier -natuurlijk is het fijn als veel mensen ons gezelschap houden in de parochie -maar ook om dienstbaar te zijn aan de vele mensen die op zoek zijn naar hoop en liefde in deze wereld.

Vita: leven

Zelf denk ik bij 'parochiële vitaliteit' aan het Latijnse woord 'vita', dat 'leven' betekent. In het *Johannesevangelie* (10:10) zegt Jezus: "Ik ben gekomen opdat zij leven mogen bezitten, en wel in volheid." Een vitale parochie is een geloofsgemeenschap die levendig en leven-gevend is, met Christus als bron. Maar niet vergetend dat de weg naar leven nog altijd via het kruis loopt.

Parochies die vitaler willen worden, beginnen verstandig door stil te staan bij de eigen verbinding met de Bron. Leven wij echt van wat Jezus ons aanreikt? Zijn we *werkelijk* ranken van de ware Wijnstok, of proberen we liever zelfstandig alles voor elkaar te krijgen? Gebed en geestelijke onderscheiding zijn onmisbare stappen bij parochievernieuwing.

Concreet

En verder? Hoe pak je het concreet aan? Volgens mij is er niks mis met gebruik van modellen en instrumenten uit de academische wereld en het bedrijfsleven, zolang die rekening houden met de

intrinsieke geestelijke gedrevenheid van de kerk. Jezus zelf zei dat we mogen leren van de "kinderen van deze wereld" die "handiger te werk gaan dan de kinderen van het licht" (*Lucas 16:8*).

Eerder genoemde Mallon kijkt niet alleen naar het aantal deelnemers van een Alphacursus -kennismakingscursus met het christelijke geloof- maar ook naar het aantal mensen dat doorstroomt naar een ander vormingstraject in de parochie. Naar de dienstbaarheid van mensen vanuit hun geloof, buiten de parochie. Tijdens het beraad van het *Catholic Leadership Institute* werden talloze andere mogelijke indicaties van parochiële vitaliteit genoemd, zoals: het percentage van de begroting dat naar caritas gaat; zichtbare aanwezigheid van de parochie in de omliggende gemeente; het aantal deelnemers aan kleine christelijke gemeenschappen; aanwezigheid van de parochie op de sociale media; gelegenheden van dienstbaarheid. En natuurlijk wordt er ook gekeken naar wat parochianen zelf vinden van hun parochie. Enquêtes laten zien hoe parochianen kijken naar hun eigen parochie en of ze door hun deelname geholpen worden om te groeien in heiligheid. Goede dingen om over na te denken in het Pinksterseizoen. Kom Heilige Geest!

Dr. Timothy P. Schilling is stafmedewerker van het Centrum voor Parochiespiritualiteit.